

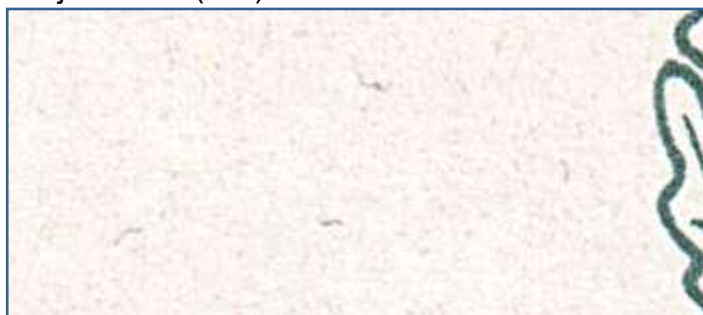
Blok 11 bez kolejnego numeru - fakty i mity.

il. 1 Blok nr 11 "Bojownicy o wolność i demokrację" bez i z kolejnym numerem.

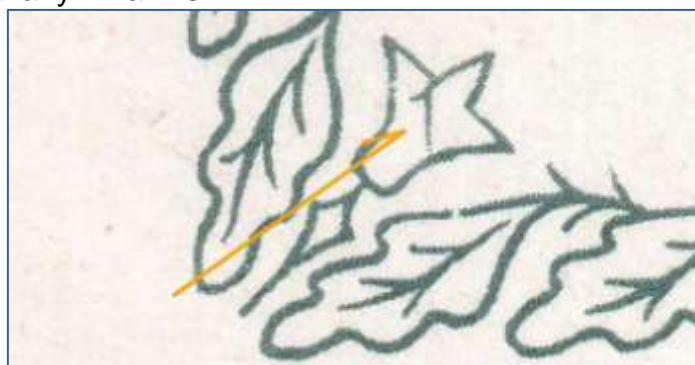
Jest jeszcze wiele nieznanych faktów dotyczących polskich znaczków produkowanych w Szwajcarii dla Poczty Polskiej, stąd i wiele krążących wokół nich mitów nie popartych żadnymi wiarygodnymi dokumentami. W tym artykule pragnę jeśli nie obalić, to naruszyć jeden z nich, dotyczący bloku 11 bez kolejnego numeru, a utrwalany przez ekspertów w wystawianych atestach.

Blok 11 "Bojownicy o wolność i demokrację" (il. 1) - wprowadzony do obiegu 14 XII 1948 - był drukowany w szwajcarskiej drukarni COURVOISIER S.A. na papierze firmy szwajcarskiej Papierfabrik an der Sihl, bezdrzewnym, białym, średnim, z kolorowymi włóknami jedwabiu (il. 2).

il. 2 Widoczne w papierze pojedyncze włókna

Blok drukowano formą sześćosektorową, oznaczając sektory cyframi 1, 2, 3, 4, 5, 6, w miejscu pokazanym na il. 3.

il. 3 Umieszczenie numeru sektora (pierwszego)

W celach archiwalnych drukarnia Courvoisier S.A. zatrzymała 500 sztuk **nienumerowanego** bloku 11 (il. 4), o czym brak było informacji na rynku filatelistycznym lub wiedzieli o niej tylko "wtajemniczeni".

Z ilości tej drukarnia sprzedała w 1992 roku nieznaną liczbę bloków, która stopniowo się zwiększała z 35 do 64 szt. Informacja o liczbie 35 beznumerowych blokach 11 była tak powszechna, że została również umieszczona w PSPZP autorstwa A. Kielbasy-Schoeni i St. Fołta. O 35 i 64 blokach sprzedanych jakiemuś kupcowi pisze m.in. Stefan Petriuk w atencie z 13.01.1998 (il. 6). Również w katalogu Michła znajduje się wzmianka, że bloków nr 11 bez numeru istnieje podobno 60 sztuk.[2].

GENERALDIREKTION DER POST-TELEGRAPHEN-UND TELEPHONVERWALTUNG

DIRECTION GÉNÉRALE DES POSTES
TÉLÉGRAPHES ET TÉLÉPHONES

DIREZIONE GENERALE DELLE POSTE
DEI TELEGRAFI E DEI TELEFONI

Telegramm-Adresse
Adresse télégr. - Indirizzo telegr.
Postgen

Ø (031) 2 54 41

Postcheck - Chèques post. N° III 6456
Konto - Compte - Conto

Unsere Adresse:

Generaldirektion PTT
Sektion Druck
und Wertzeichen
Bern 6

*Rücksendung für Adress
PTT → Helio*

Recommandée

H é l i o

Courvoisier SA
150, rue du Parc

La Chaux-de-Fonds

Ihre Zeichen
V. signe - V. rif.

Ihre Nachricht vom
V. communic. du - V. comunic. del

Unsere Zeichen
N. signe - N. rif.

Bern, Bernastrasse 28

563.16.37

9 XI 1948

Gegenstand
Objet - Oggetto:

Timbres et blocs de timbres de la République de Pologne; série
Roosevelt

Messieurs,

Nous avons le plaisir de vous remettre, ci-inclus, en conformi-
té avec les arrangements en vigueur, pour vos archives et pour la
propagande

✓ 500 timbres de la République de Pologne, série Roosevelt de
chacune des valeurs de 80,100 et 120 Zloty et

✓ 500 blocs de timbres non numérotés de 300 + 200 Zloty
imprimés par votre maison.

En vous souhaitant bonne réception de ces estampilles, nous
vous prions d'agréer, Messieurs, l'assurance de notre parfaite con-
sidération.

Annexes:

3 paquets à 500
timbres
1 paquet à 500
blocs de timbres

DIRECTION GENERALE DES PTT
TIMBRES-POSTE ET TRAVAUX D'IMPRESSION:

e.r.

il. 4 - dokument potwierdzający

Drukarnia COURVOISIER S.A. ogłosiła upadłość i 30.04.2001 r. sprzedano ją angielskiej firmie Wallsall Security Printers Ltd (il. 5).

Dear Sir,

It is correct that Courvoisier was acquired by Walsall Security Printers Limited in 2001. Walsall subsequently also acquired Cartor Security Printing SAS (of France) in 2003 and formed a new Group called International Security Printers. Walsall Security printers has not issued any information on this matter, but perhaps there is some information on a philatelic or stamp collecting website somewhere. I am sorry that I cannot be of any more assistance.

Kind regards.

International Security Printers Ltd.

il. 5 Potwierdzenie mailowe z firmy Wallsall Security Printers, z dnia 06.04.2018.

W internecie krąży wiele informacji, że po przejęciu drukarni, poczty wielu krajów starały się wykupić lub przejąć na podstawie wcześniej podpisanych umów z archiwum Courvoisiera, materiał archiwalny znaczków wydrukowanych dla poczt tych państw. Takiej podpisanej umowy nie miała Poczta Polska. Na temat tego, kto wykupił z archiwum Courvoisiera przechowywane tam polskie znaczki, nie ma żadnej wzmianki w internecie ani w literaturze filatelistycznej. Do dzisiaj krążą na temat

domniemaniem kupca różne historie i spekulacje, które można tylko traktować z przywrzeniem oka. Pewne jest tylko, że kupcem tym nie była ani Poczta Polska, ani Muzeum Poczty i Telekomunikacji we Wrocławiu.

il. 6 Atest Stefana Petriuka (tłumaczenie):

nr 682/98 z 13.01.1998. Polska, Blok 11 bez numeru kolejnego (Mi. nr A515 – A517) pokazany na załączonej kolorowej kopii jest prawdziwy i pod każdym względem bez zarzutu. Blok wydany 30. grudnia 1948 jest niekasowany i bez podlepki. Na dole po lewej stronie brak jest numeru kolejnego. Chodzi tutaj o egzemplarz, który pochodzi z drukarni Courvoisiera. Bloków bez kolejnego numeru, które drukarnia sprzedała nieznanemu kupcowi, istnieje w sumie 35 sztuk;

nr 1421/12 z 19.09.2012. Polska, Blok 11 bez numeru kolejnego (Mi. nr A515 – A517) pokazany na załączonej kolorowej kopii jest prawdziwy. Blok z sektora 2 wydany był 30. grudnia 1948. Na dole bloku po lewej stronie brak jest numeru kolejnego. Blok jest niekasowany. Chodzi tutaj o egzemplarz, który pochodzi z drukarni Courvoisiera w Szwajcarii. Istnieje prawdopodobnie 64 sztuk bloków bez kolejnego numeru. Bloki te zostały sprzedane nieznanemu kupcowi. Bloku nie sygnowałem.

Natomiast faktem jest, że po 2001 r. zaczęło się pojawiać na rynku filatelistycznym coraz więcej bloków bez kolejnych numerów, oznaczonych w katalogu Fischera numerem 11 MK [3]. S. Petriuk pisał już w nowszych atestach, że było bloków 64 sztuk (il. 6). Katalog Fischera nie podaje (i słusznie) informacji na temat nakładu bloków 11 MK [3]. Gdy eksperci się zorientowali, że na rynku filatelistycznym pojawia się coraz więcej tych bloków, zwłaszcza w USA i w Kanadzie, to zaprzestali pisać w atestach o ich domniemanych ilościach.

W latach 90-tych ubiegłego stulecia bloki te (z pełną oryginalną gumą i bez podlepki) osiągały w sprzedaży ceny odpowiadające ok. 1500 – 2000 euro. Obecnie cena rynkowa bloków spadła i w zależności od numeru sektora mieści się w granicach pomiędzy 800 – 1000 euro. Oczywiście jest, że bloki te nie mogą istnieć jako stemplowane lub na listach, gdyż byłoby to ewidentne fałszerstwo.

Moje wieloletnie obserwowanie rynku nasuwa mi spostrzeżenie, że blok sektora 1 jest bardzo rzadki i osiąga obecnie w sprzedaży wyższe ceny niż bloki z innych sektorów. Niestety, nie mam wiedzy, dlaczego blok z sektora 1 jest taki rzadki i jest to nadal temat do wyjaśnienia. Być może, te 500 sztuk nienumerowanych bloków pochodzi z arkuszy drukowych makulaturowych, w których część sektorów wydrukowano z usterkami.

Moim zdaniem, wątpliwości i domniemania związane z blokiem nr 11 bez numeru kolejnego będą dalej nurtowały dociekliwych filatelistów. Trzeba się będzie jednak z tym pogodzić, że prawdopodobnie nigdy nie będą one do końca wyjaśnione. Szwajcarskie Archiwum Poczty nie udostępnia informacji na ten temat, a Muzeum Poczty i Telekomunikacji we Wrocławiu nie posiada żadnych dokumentów w tym zakresie.

Na zakończenie uwaga: atesty ekspertów powinny podawać tylko sprawdzone fakty, a nie przypuszczenia i spekulacje. Powielanie przez wiele lat informacji o

bardzo małej ilości tych bloków było i jest na rękę ekspertom oraz sprzedawcom tych bloków i wprowadza w błąd filatelistów pragnących nabyć taki walor. Ocenę takiego postępowania pozostawiam czytelnikom.

Literatura:

[1] Podręcznik Specjalizowany Polskich Znaczków Poczтовых 1944 -1999, 2002 r., str. 218.

[2] Michel Osteuropa 2016/2017, str. 101.

[3] Fischer Katalog Polskich Znaków Poczтовых 2018 Tom I, str. 108.